

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3411> (дата звернення: 20.11.2023)
2. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14> (дата звернення: 20.11.2023)
3. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 20.11.2023)
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. №1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 20.11.2023)
5. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. – К. :Ваіте, 2019. – 288 с.
6. Блага А. Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія / А. Б. Блага. – Х. : ФОП Макаренко, 2014. – 360 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1599759/>

Єлизавета ГУДЗЕНКО,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ
Яніна КВІТКА

ВПЛИВ ВІЙНИ НА СТАТИСТИКУ ВИПАДКІВ ДОМАШНОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Під час війни в Україні проблема домашнього насильства набуває особливого загострення. Війна створює нові стресори, змінює соціальні та економічні умови, що призводять до зростання напруги в родинних стосунках.

Ескалація насильства в родині через психологічний стрес, економічну нестабільність, а також зміну соціальних ролей робить людей більш вразливими. А суспільство потерпає від безпорадності в

організації доступу до ресурсів, які допомагають постраждалим від домашнього насильства, зокрема, служб підтримки, правової допомоги чи притулків.

Метою роботи є огляд причин, що ускладнюють загальну ситуацію в Україні, пов'язану із реагуванням на факти домашнього насильства правоохоронними органами.

У перші місяці вторгнення російської федерації в Україну зафіксовано зменшення, порівняно з минулими роками, випадків домашнього насильства. Протягом першого півріччя 2022 року кількість звернень до Національної поліції України з приводу домашнього насильства зменшилося на 27,5%, ніж за аналогічний період 2021 року. Також протягом зазначеного періоду в Офісі Генерального прокурора зафіксовано на 56% менше кримінальних проваджень, пов'язаних із домашнім насильством, у порівнянні з аналогічним періодом 2021 року [1].

Подані статистичні дані не означають, що запобігання та протидія домашньому насильству в Україні стала помітно ефективною. Навпаки, доречно говорити про те, що люди не звертаються за юридичною допомогою через перешкоди, пов'язані з повномасштабним вторгненням. Однією з причин такої ситуації може бути те, що самі постраждалі особи намагаються вирішити проблему самостійно. Вони вважають, що наразі їх особисті проблеми не належить до пріоритетних питань, оскільки в державі є більш важливі завдання. Такий пасивний підхід постраждалих, оскільки вони можуть не вірити у високу ефективність звернень до правоохоронних органів через те, що суспільний фокус зараз спрямований на інші аспекти ситуації в державі.

Іншою причиною є недовіра до правоохоронних органів. У зв'язку зі значною увагою суспільства до воєнного конфлікту, постраждалі особи можуть вважати, що їхнє звернення не зможе отримати достатньої уваги та підтримки. Враховуючи це, багато постраждалих можуть утримуватися від звернень із страху перед подальшим утиском чи відчуттям безпорадності у вирішенні власних проблем. Сама ситуація підсилює відчуття ізоляваності та безпорадності, що ускладнює їхню готовність шукати допомогу та захист у системі правосуддя [2].

Ще однією ймовірною причиною того, що постраждалі від насильства особи, не звертаються за допомогою є страх перед розголомом. Вони переживають, що можуть мати негативні наслідки від стигматизації, тому утримуються від звернень за допомогою через бажання уникнути громадської уваги чи осуду. Обставини війни

викликають додатковий емоційний стрес та психологічне перевантаження у людей і призводять до того, що захист від випадків домашнього насильства не є головним у нових умовах [3].

Отже, умови війни в Україні вимагають комплексного підходу до розв'язання проблеми запобігання та протидії домашнього насильства. Вона повинна включати в себе забезпечення доступу до підтримки для постраждалих осіб, їх психологічну та правову підтримку, а також просвітницьку роботу і власне засоби протидії стигматизації.

Список використаних джерел

1. Звіт «Домашнє насильство в Україні: реагування в умовах війни (I півріччя 2022 року)» підготовлений Аналітичним центром ЮрФем за фінансової підтримки Ради Європи (проект Ради Європи «Боротьба з насильством стосовно жінок в Україні»). URL: <https://jurfem.com.ua/domashne-nasylstvo-reakhuvannya-v-umovakh-viyny/>

2. Харитоновна О.В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству : науково-практичний посібник. Харків, 2018. 344 с.

3. Змисла М. Домашнє насильство крізь призму війни. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2022/11/29/251536/>

Ірина ДЕХТЯРЕНКО,

аспірант кафедри юридичної психології Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
юридичної психології Національної академії внутрішніх справ

Іван ОХРИМЕНКО

ОСОБИСТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ

Особистісний потенціал військовослужбовців Національної гвардії України грає важливу роль у функціонуванні та ефективності їхньої діяльності, зокрема в протидії насильству.

Ключові аспекти особистісного потенціалу військовослужбовців у цьому контексті наступні:

Професіоналізм та навички. Військовослужбовці проходять підготовку з фізичної, тактичної та морально-психологічної підготовки. Їхні професійні навички дозволяють втручатися у ситуації, де необхідно запобігти або припинити насильство.